

II. Suport gramatical de cultivare a limbii (de la alfabet până la lexic) oferă posibilitatea de a revizui, de a completa anumite curențe de gramatică, de a evalua, de a reactualiza cunoștințele de gramatică. Profesorul are libertatea de a utiliza aceste teme ajustându-le la o lecție sau alta, în funcție de programul său individual, generat de specificul grupei de studenți, de experiența sa, de măiestria profesională. *Suportul* este preconizat pentru elaborarea cursului vizualizat *Gramatica limbii române*.

III. Micul dicționar de termeni român-englez-rus include termeni în trei limbi, situație, care, considerăm, încurajează și facilitează însușirea acestui curs.

IV. Bibliografia conține sursele bibliografice, utilizate în prezentul manual.

Noutatea didactică a manualului rezidă în specificul cunoștințelor propuse a fi însușite (cunoștințe de medicină), precum și în conjuncția originală a tehnicilor tradiționale de predare/învățare cu cele inovatoare.

Concluzii

Considerăm oportun modernizarea procesului predare/învățare a limbii române pentru studenții alolingvi prin introducerea de tehnici inovatoare în ținerea acestui curs la Catedra Limbă română și terminologie medicală USMF „Nicolae Testemițanu”.

EFICIENȚA METODELOR INTERACTIVE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ ROMÂNĂ

Victoria Vîntu, Eugenia Mincu

Catedra Limbă Română și terminologie medicală, USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Efficiency of interactive methods of teaching during the romanian language lessons

Our world is permanently changed, fact that can be observed in the scientific area, at the instrumental level, at the level of techniques and technologies, attitudes and behavior. These changes are obvious, also, in the educational system. The methods used during the process of teaching should be modern, interactive, being able to make the lesson interesting and dynamic.

Rezumat

Într-o lume dinamică, schimbarea, progresul se manifestă în plan științific, metodologic, instrumental, la nivelul tehnicilor și tehnologiilor, dar și la nivelul mentalităților, atitudinilor și comportamentelor. Ca urmare, procesul învățării moderne nu poate face abstracție de aceste schimbări. Dimensiunea inovatoare este sesizată, în mod special, la nivelul metodologiei didactice, orientate spre cultivarea procedurilor și tehnicilor moderne, participative, menite să confere lecției dinamism și interactivitate.

Vorbim despre necesitatea inovării în domeniul metodologiei didactice și a căutării de noi variante pentru a spori eficiența activității instructiv-educative din școală, prin directă implicare a studentului și mobilizarea efortului său cognitiv, profesorul Ioan Cerghit afirma:

“Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de rețetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferența etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învățământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel inițiativei și originalității individuale sau colective de regândire și reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecționarea și modernizarea metodologiei învățământului de toate gradele.”

Prioritatea absolută, în cadrul lecției de limbă română, trebuie acordată metodelor

activizate, în mod deosebit exercițiilor de tip analitic (de recunoaștere, de grupare, de motivare, de descriere, de diferențiere) și de tip sintetic (de modificare, de exemplificare, de construcție și de completare).

Trebuie evitat formalismul, altfel spus, studierea limbii nu trebuie să se concentreze pe fapte izolate, ci pe baza faptelor vii, de vorbire autentică.

Procesul didactic al studierii limbii trebuie să fie la curent cu dinamismul cercetărilor psihopedagogice și didactice, fenomen potențat prin apelarea tot mai insistentă la metodele moderne, interactive- participative.

“Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaștere propusă de profesor într-o cale de învățare realizată efectiv de prescolar, elev, student, în cadrul instruirii formale și nonformale, cu deschideri spre educația permanentă.” (Sorin Cristea).

Metodele se concep, se îmbină și se folosesc, după caz, în dependență de obiectivele propuse. Ele sunt deschise înnoirilor și perfecționărilor, în pas cu progresul științific, pedagogic și tehnic; au un caracter systemic, în sensul că, fără a-și pierde entitatea specifică, se îmbină, se completează și se influențează reciproc, alcătuind un ansamblu metodologic coerent.

Din perspectiva predării limbilor moderne, apare necesitatea utilizării unui șir de metode ce ar menține legătura permanentă între faptele de limbă. Caracterul său de sistem presupune o interdependență indisolubilă între toate componentele ei. Este aspectul de care trebuie să ținem cont încă din primele lecții de limbă română

Jigsaw (în engleză jigsaw puzzle înseamnă mozaic) sau „metoda grupurilor interdependente” este o strategie bazată pe învățarea în echipă (team-learning). Fiecare student are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi.

În cadrul acestei metode rolul profesorului este mult diminuat, el intervine semnificativ la începutul lecției când împarte studenții în grupurile de lucru și trasează sarcinile și la sfârșitul activității când va prezenta concluziile activității.

Există mai multe variante ale metodei mozaic iar noi vom prezenta varianta standard a acestei metode care se realizează în cinci etape.

1. Pregătirea materialului de studiu.

Profesorul stabilește tema de studiu și o împarte în 4 sau 5 subteme. Opțional, poate stabili pentru fiecare subtemă, elementele principale care trebuie accentuate, atunci când se studiază materialul în mod independent. Acestea pot fi formulate în diverse forme.

Realizează o fișă-expert în care trece cele patru sau cinci subteme propuse și care va fi oferită fiecărui grup. Organizarea colectivului în echipe de învățare a câte 4-5 studenți (în funcție de numărul lor). Fiecare membru al echipei, primește un număr de la 1 la 4-5 și are ca sarcină să studieze în mod independent, subtema corespunzătoare numărului său. El trebuie să devină expert în problema dată. Spre exemplu, studenții cu numărul 1 din toate echipele de învățare formate vor aprofunda subtema cu numărul 1. Cei cu numărul 2 vor studia subtema cu numărul 2, și așa mai departe.

Faza independentă: fiecare studiază subtema lui, citește textul corespunzător. Acest studiu independent poate fi realizat în sala de curs sau poate fi pregătită de acasă, înaintea organizării mozaicului.

2. Constituirea grupului de experți.

După ce au parcurs faza de lucru independent, experții cu același număr se reunesc, pentru a dezbate problema împreună.

Astfel, studenții cu numărul 1, părăsesc echipele de învățare inițiale și se adună la o masă pentru a aprofunda subtema cu numărul 1. La fel procedează și membrii celorlalte echipe.

Faza discuțiilor în grupul de experți: studenții prezintă un raport individual asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuții pe baza datelor și a materialelor avute la dispoziție, se

adaugă elemente noi și se stabilește modalitatea în care noile cunoștințe vor fi transmise și celorlați membrii din echipa inițială.

Scopul comun al fiecărui grup de experți este să se instruiască cât mai bine, având responsabilitatea propriei învățări, a predării și învățării colegilor din echipa inițială.

3. Reîntoarcerea în echipa inițială

Faza raportului de echipă: experții transmit cunoștințele asimilate, reținând la rândul lor cunoștințele pe care le transmit colegii lor, experți în alte subteme. Modalitatea de transmitere trebuie să fie scurtă, concisă, atractivă, putând fi însoțită de suporturi audio-vizuale, diverse materiale.

Specialiștii într-o subtemă pot demonstra o idee, citi un raport, folosi computerul, pot ilustra ideile cu ajutorul diagramelor, desenelor, fotografiilor. Membrii sunt stimulați să discute, să pună întrebări și să-și noteze, fiecare realizându-și propriul plan de idei.

4. Evaluarea

Faza demonstrației: grupele prezintă rezultatele. În acest moment studenții sunt gata să demonstreze ce au învățat. Profesorul poate pune întrebări, poate cere un raport sau un eseu ori poate da spre rezolvare fiecărui elev o fișă de evaluare. Dacă se recurge la evaluarea orală, atunci fiecărui elev i se va adresa o întrebare la care trebuie să răspundă fără ajutorul echipei.

Ca toate celelalte metode de învățare prin cooperare și aceasta presupune următoarele avantaje:

- dezvoltarea abilităților de comunicare argumentativă și de relaționare în cadrul grupului;
- dezvoltarea gândirii logice, critice și independente;
- dezvoltarea răspunderii individuale și de grup;
- optimizarea învățării prin predarea achizițiilor altcuiva.

Metoda mozaicului poate fi utilizată cu succes la diverse etape ale lecției. Spre exemplu elocventă este eficiența ei în cadrul unei ore de gramatică. Profesorul anunță tema de recapitulare: Verbul. Modul Indicativ.

Grupa este divizată în câteva subgrupe în dependență de numărul de studenți prezenți. Fiecare grup este anunțat despre tema pe care trebuie s-o prezinte: Presentul, Trecutul, Viitorul.

Dacă este posibil, grupul este împărțit în subgrupe, fiecare analizând cite o formă a perfectului: imperfectul, perfectul simplu, perfectul compus, mai mult ca perfectul. Studenții își vor prezenta comunicările, fundamentând fiecare afirmație cu exemple elocvente. Profesorul se va implica doar în final pentru formularea concluziilor și aprecierea studenților.

Am optat pentru descrierea în detaliu a acestei tehnici de lucru, considerînd-o potrivită pentru desfășurarea unei lecții interactive în grupele mari de studenți, iar în caz de necesitate am putea-o ajusta la gupe mai mici, organizînd studenții în perechi.

Din seria de metodelor de o eficiență deosebită în procesul de predare a limbii române merită a fi menționate:

- activitatea în grup, învățarea prin cooperare; organizarea presupune inducerea unei atmosfere de cooperare, de lucru și de disciplină. În interiorul grupului sarcinile vor fi distribuite: va exista un lider, un facilitator (cel care asigură ca fiecare să primească ajutor atunci când are nevoie), un controlor care verifică materialele înainte de distribuire, un căutător de dovezi, un furnizor, un raportor, și o persoană care asigură respectarea timpului alocat.
- jocul didactic, activitate cognitivă care asigură o asimilare activă și conștientă a noțiunilor, categoriilor și regulilor. Această metodă presupune construirea din timp a materialelor, învățarea de către profesor a protocolului și explicațiilor, renunțarea uneori la anumite jocuri pentru a artificializa învățarea. Jocurile gramaticale pot fi fonetice și morfologice.
- Analiza gramaticală: operație de identificare a unităților morfologice, sintactice și a relațiilor de la nivelul acestora.
- Metoda exercițiului: executarea conștientă și repetată a unor operații cu scopul dobândirii unor deprinderi automatizate sau semiautomatizate.

Bibliografie

1. Cartaleanu T., Cosovan O. Formare de competențe prin strategii didactice interactive. – Chișinău: Prodiadctica, 2008.
2. Silistraru N. Note de curs la pedagogie. – Chișinău: USM, 2006.
3. Șerban V., Ardeleanu L. Metodica predării limbii române. Curs intensiv pentru studenții străini. București: Editura didactică și pedagogică, 1980.

METODOLOGIA CERCETĂRII ÎN DOMENIUL LITERATURII

Victoria Vîntu, Tatiana Gamanji

Catedra Limba Română și terminologie medicală

Summary

Methodology of research in literature

Scientific methodology offers a large number of research procedures, which being adjusted to the specific of the studied field, gives the possibility to open new views, to discover the scientific truth. Each science, having its subject of study, its own principles uses corresponding methods of research. Literature presents the field of research which combines perfectly art with aspects of science.

Rezumat

Metodologia științifică oferă o gamă largă de procedee de cercetare, care, ajustate la specificul domeniului studiat, permite deschiderea a noi orizonturi, descoperirea adevărului științific. Fiecare știință, având obiectul ei de studiu, principiile și legile sale folosește și metode corespunzătoare de cercetare. Literatura reprezintă domeniul de cercetare în care fuzionează perfect arta cu aspecte ale științelor exacte.

”Dezvoltarea științei, realizarea noilor descoperiri în procesul cercetării științifice se produce nu doar pe calea dobândirii noilor informații veridice, ci și pe calea modificării și perfecționării metodelor de cercetare ce condiționează obținerea și îmbogățirea adevărului științific. Momentul modificării metodelor de cercetare e condiționat de gradul de creativitate al subiectului cunoașterii. Prin acest moment se îmbină descoperirea științifică cu elementul creației în știință.” [7, p.25]

Metodologia științei este disciplina care studiază metodele și procedeele folosite în știință și premisele, principiile de organizarea activității de cunoaștere. Obiectul metodologiei științei este procesul de investigare științifică în totalitate și poate fi redus la următoarea sferă problematică: examinarea obiectului investigației științifice, adică a aceluia domeniu al realității pe care îl studiază o știință dată; determinarea sarcinii sau scopului pus în această investigație; tratarea metodelor și procedeele de cercetare necesare pentru rezolvarea unei sarcini date; succesiunea activității investigatorului în procesul de rezolvare a problemei științifice etc. Metodologia științei se concentrează la analiza metodelor, procedeele de a obține cunoștințe noi. [5, p.19]

Metoda (termenul provine de la grecescul ”methodos” care înseamnă cale, drum) este activitatea reglementată care duce la atingerea unui anumit scop. Ea trebuie să fie clară, adică înțeleasă de cercetător, eficace, adică să asigure obținerea unor rezultate în plus față de cele așteptate, economă, adică să asigure obținerea rezultatelor cu cheltuieli minime de mijloace și timp.

În cercetarea științifică se folosesc o mulțime de metode. Sistemul de metode științifice este tot atât de diferențiat ca și știința. Fiecare știință, având obiectul ei de studiu, principiile și legile sale folosește și anumite metode specifice de cercetare.